

আপোনাৰ বীমা কোম্পানীয়ে
আপোনাৰ কথা শুনিছেন?

যদি আপোনাৰ বীমা কোম্পানীয়ে আপোনাৰ
অভিযোগৰ মীমাংসা কৰা নাই, তেন্তে অনুগ্রহ
কৰি সম্পর্ক কৰক

আইআরডিএ গ্রীডেঞ্চ কল চেন্টাৰ

ট'ল ফ্ৰী নং. : 155255

আপোনাৰ অভিযোগ পঞ্জীয়ন কৰিবলৈ তথা ইয়াৰ হিতিৰ বিষয়ে
জানিবলৈ আপুনি complaints@irda.gov.inত ইমেইল কৰিব পাৰে।

জনহিতৰ্থে প্ৰচাৰিত

বীমা নিয়মক ভাৰত উন্নয়ন প্রাধিকাৰী
INSURANCE REGULATORY AND
DEVELOPMENT AUTHORITY

বীমা বৰ্ক্স, বীমা প্ৰাইভেক্ট সুৰক্ষা
www.irda.gov.in

বীমা নিয়মক ভাৰত উন্নয়ন প্রাধিকাৰী
INSURANCE REGULATORY AND
DEVELOPMENT AUTHORITY

স্বাস্থ্য বীমাৰ
ওপৰত হাতপুঁথি

সন্নিবিষ্ট বিষয়বস্তু :

1.	এই হাতপুঁথির বিষয়ে	1
2.	স্বাস্থ্য বীমা	2
3.	সঘনান্বিত সোধা প্রশ্ন	6
4.	পলিচিক ধারকক সেরা দিবলগীয়া নির্দ্ধারিত সময়সীমা	14
5.	যদি আপোনাৰ কোনো অভিযোগ আছে	15

1. এই হাতপুঁথির বিষয়ে

এই হাতপুঁথিখনক বীমা নিয়ামক আৰু উন্নয়ন প্রাধিকাৰী (আইআৰডিএ) ৰ দ্বাৰা স্বাস্থ্য বীমাৰ ওপৰত এক মার্গদৰ্শকৰ কৃপ দিয়া হৈছে আৰু ই কেৱল সাধাৰণ তথ্য দিয়ে। ইয়াত দিয়া যি কোনো তথ্যই এটা বীমা পলিচিৰ নিয়ম আৰু চৰ্ত বদলি কৰিব বা চেৰাই যাব নোৱাৰে।

পলিচিৰ বিষয়ে বিশেষ তথ্যৰ বাবে তথা কোনো অতিৰিক্ত জাননীৰ বাবে অনুগ্ৰহ কৰি কোনো অনুজ্ঞাপত্ৰ পোৱা এজেন্ট বা ব্রোকাৰ বা আইআৰডিএ ৰ সৈতে পঞ্জীকৃত কোনো বীমা কোম্পানীৰ লগত যোগাযোগ কৰক।

২. স্বাস্থ্য বীমা

‘স্বাস্থ্য বীমা’ এনে এক ধৰণৰ বীমা, যিয়ে আপোনাৰ প্ৰথানকৈ চিকিৎসা ব্যয়ৰ ক্ষতিপূৰণ কৰে। অন্য পলিচিৰ নিচিনাকৈ স্বাস্থ্য বীমা পলিচি বীমাকৰ্তা আৰু বীমাকৃত ব্যক্তি / সমূহৰ মাজত এক চুক্তিনামা ঘ'ত বীমাকৰ্তাই বিশেষ “প্ৰিমিয়ামৰ” ওপৰত নিৰ্ধাৰিত স্বাস্থ্য বীমাৰ সুবিধাসমূহ প্ৰদান কৰিবলৈ সন্মতি দিয়ে যিটো পলিচিত বৰ্ণনা কৰা নিয়ম আৰু চৰ্তৰ অধীন।

• স্বাস্থ্য বীমা পলিচিৰ অন্তৰ্গত সুবিধা সমূহ কি কি?

স্বাস্থ্য বীমা পলিচি সাধাৰণতে প্ৰত্যেক বীমাকৃত ব্যক্তিৰ সন্দৰ্ভত সচৰাচৰ নিম্নলিখিত সমূহৰ যথোচিত আৰু আৱশ্যকীয় ব্যয় কভাৰ কৰে যি বীমা কৰা মুঠ পৰিমাণৰ অধীন (এটা পলিচি অৱধিৰ সময়ত সকলো দাবীৰ বাবে)

ক) কোঠালি, আৱাসৰ ব্যয়
খ) পৰিচ্যার্যা ব্যয়

গ) অঙ্গোপচাৰক, এনেছেটিষ্ট, চিকিৎসক, পৰামৰ্শদাতা, বিশেষজ্ঞৰ মাচুল

ঘ) এনেছেচিয়া, তেজ, অক্সিজেন, অঙ্গোপচাৰ কক্ষৰ মূল্য, অঙ্গোপচাৰ আহিলা, ঔষধ, পৰীক্ষা-নিৰীক্ষাৰ বাবে ব্যৱহৃত হোৱা সামগ্ৰী, এক্স-ৰে, ডায়েলিচিচ, কেমোথেৰাপি, ৰেডিই' থেৰাপি, পেচমেকাৰৰ ব্যয়, কৃত্ৰিম অঙ্গ-প্ৰত্যঙ্গৰ ব্যয় বা অঙ্গ-প্ৰত্যঙ্গ আৰু অনুৰূপ ব্যয়সমূহ

• বীমাৰ পৰিমাণ

প্ৰদত্ত বীমা কৰা পৰিমাণ কোনো ব্যক্তিৰ ওপৰত বা সমগ্ৰ পৰিয়ালৰ বাবে ফ্ৰোটৰ (প্লাৰিত) ব ভিত্তিত হ'ব পাৰে।

• কিউমুলেটিভ (সঞ্চিত) ব'নাচ (চিৰি)

নবীকৰণৰ সময়ত নিৰ্দিষ্ট পৰিমাণৰ যদিহে ইতিমধ্যে শেষ

হোৱা বছৰটোত কোনো দাবী নেথাকে। এই সঞ্চিত ব'নাচ পূৰ্বৰ বীমাৰাশি কোনো প্ৰিমিয়াম নোলোৱাকৈ ৫ শতাংশৰ পৰা ৫০ শতাংশ পৰ্যন্ত বৃদ্ধি কৰা হয়। অৱশ্যে কোনো এটা বছৰত দাবী থাকিলে পৰৱৰ্তী নবীকৰণৰ বছৰত ১০ শতাংশলৈকে হুস কৰা হয়।

• স্বাস্থ্য বীমা পৰীক্ষাৰ ব্যয়

স্বাস্থ্য বীমা পলিচিত স্বাস্থ্য পৰীক্ষা ব্যয়ৰ প্ৰত্যাবৰ্ত্তিৰ ব্যৱহাৰও হ'ব পাৰে। এইটো বুজিবৰ বাবে আপোনাৰ পলিচি মনোযোগেৰে পঢ়ক।

• চিকিৎসালয়ত ভৰ্তি হোৱাৰ নৃন্যতম অৱধি

এই বীমাৰ অধীনত ক্ষতিপূৰণ পাৰলৈ হ'লে বীমাকৃত ব্যক্তিয়ে হস্পিতেলত অতি কমেও 24 ঘণ্টা সময় ভৰ্তি হ'ব লাগিব। অৱশ্যে এই সময়সীমা দুৰ্ঘটনা আৰু কেইটামান নিৰ্দিষ্ট বেমাৰৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্য নহয়। সবিশেষ জানিবৰ...

• চিকিৎসালয়ত ভৰ্তিৰ পূৰ্ব আৰু পৰৱৰ্তী ব্যয়

চিকিৎসালয়ত ভৰ্তিৰ পূৰ্ব আৰু চিকিৎসালয়ৰ পৰা ওলাই যোৱাৰ পৰৱৰ্তী নিৰ্দিষ্ট কিছুদিনলৈ হোৱা ব্যয় ক্ষতিপূৰণ হিচাবে বিবেচনা কৰা হয় যদিহে এই ব্যয় উক্ত বেমাৰ সহকৰীয় হয়। এই সম্পর্কত নিৰ্দিষ্ট ব্যৱহাৰ বিষয়ে জানি লওক।

• নগদ ধনবিহীন সুবিধা

দেশৰ বিভিন্ন ঠাইৰ বিভিন্ন হস্পিতেলৰ লগত বীমা কোম্পানীৰ এক তালিকাভুক্ত নেটৱৰ্ক ব্যক্তি চিকিৎসা ব্যয়ৰ পৰিশোধ কৰিব নেলাগো বীমা কোম্পানীয়ে নিজৰ থাৰ্ড পার্টি এডমিনিস্ট্ৰেটৰ (টিপিএ) (তত্ত্বাবলী প্ৰশাসক) ব জড়িয়তে চিকিৎসালয়ক প্ৰত্যক্ষভাৱে পৰিশোধ কৰাৰ ব্যৱহাৰ কৰে। পলিচি দ্বাৰা

নির্দিষ্ট উচ্চ-সীমার ওপরত হোরা ব্যয় বা পলিচি অনুসৰি
বহির্ভূত ব্যয় বীমাকৃত ব্যক্তিয়ে প্রত্যক্ষভাবে চিকিৎসালয়ত
করিবলগীয়া হয়। বীমাকৃত ব্যক্তিয়ে এক তালিকাভুক্ত
নোহোরা চিকিৎসালয়ত চিকিৎসা ল'লে চিকিৎসা ব্যয় তেওঁ
নিজে পরিশোধ করিব লাগিব আৰু পিছত তেওঁ বীমা
কোম্পানীৰ পৰা প্ৰত্যাবৰ্ত্তিৰ বাবে আবেদন কৰিব পাৰে।
ইয়াত কোনো নগদ ধনবিহীন সুবিধা প্ৰযোজ্য নহয়।

- **অতিৰিক্ত লাভ লাভসমূহ আৰু অন্য অকলশৰীয়া
পলিচিসমূহ**

বীমা কোম্পানী সমূহে “এড-অন” বা বাইডার্চৰ ৰূপত অন্য
বিভিন্ন অফাৰ প্ৰদান কৰে। এনেকুৱা অকলশৰীয়া পলিচি
আছে যি “হিস্পিতেল কেশু”, “ক্ৰিটিকেল ইলেনছ
বেনিফিট” “চাৰ্জিকেলে এক্সপেন্স বেনিফিট” ইত্যাদি লাভ
দিবলৈ বনোৱা হয়। এই পলিচিসমূহ হয় বেলেগকৈ নাইবা
আকৌ চিকিৎসালয়ত ভৰ্তি হোৱা পলিচিৰ সৈতে লব পৰা
যায়। কিছুমান কোম্পানীয়ে মূল স্বাস্থ্য পলিচিত প্রাণী ব্যৰ্মার
বাহিৰেও প্ৰকৃত ব্যয় সম্পূৰ্ণ কৰিবৰ বাবে টপ-আপ
পলিচিসমূহৰ ৰূপত উৎপাদন আনিছে।

- **বহিৰ্ভূত সুবিধা**

সাধাৰণতে নিম্নলিখিত সমূহ স্বাস্থ্য পলিচিত অন্তৰ্গত অন্তৰ্ভুক্ত
কৰা হোৱা নাই।

- ক) সকলো পূৰ্ব বিদ্যমান ৰোগ (সকলো অনা-জীৱন
আৰু স্বাস্থ্য বীমা কোম্পানী সমূহৰ দ্বাৰা পূৰ্ব বিদ্যমান
ৰোগ চৰ্ত একেথৰণে বৰ্ণনা কৰা হৈছে)
- খ) প্ৰথম বছৰৰ পলিচিত প্ৰথম 30 দিনত অসুস্থতা / ৰোগৰ
বাবে ক্ষতিপূৰণ। এইটো অৱশ্যে দুঃঘটনাবশত:
আঘাতৰ দাবীৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্য নহয়।

- গ) প্ৰথম বছৰৰ পলিচিত সময়ত চকুত ছানি পৰা ৰোগ,
বেনাইন প্ৰোষ্টেটিক হিষ্ট বেকেমি পাৰট্ৰফি,
হিষ্ট বেক্টে মি মেনোৰেজিয়া বা ফিন্ড্ৰোমায়োমাৰ বাবে,
হানিয়া, হাইড্ৰচিল, জন্মগত আভ্যন্তৰিক ৰোগ, পায়ুত
ভগন্দৰ (ফিটুলা) ৰোগ, অৰ্শ ৰোগ, চাইনাচাইটিচ
আৰু সম্বন্ধীয় বেমেজালি।
- ঘ) চুন্নত কৰা যেতিয়ালৈকে ৰোগৰ চিকিৎসাৰ কাৰণ নহয়
- ঙ) চচ্মা, কনটেক্ট লেন্স, শ্ৰবণ যন্ত্ৰৰ ব্যয়
- চ) দাঁতৰ চিকিৎসা/শল্যচিকিৎসা, যেতিয়ালৈকে
চিকিৎসালয়ত ভৰ্তি হোৱাৰ আৱশ্যক নহয়
- ছ) স্বাস্থ্য লাভ, সাধাৰণ অক্ষমতা, জন্মগত বহিৰ্ভূত খুঁত,
ডি.ডি. উদ্দেশ্য প্ৰণোদিত আঘ-ঘাত, নিচাগন্ত ঔষধ/
মাদক দ্রব্য ব্যৱহাৰ, এইচড নিদানৰ ব্যয়, এক্স-বে বা
পৰীক্ষাগাৰ যি চিকিৎসালয়ত ভৰ্তি হোৱাৰ
আৱশ্যকতাজনক ৰোগৰ অনুৰূপ নহয়
- জ) গৰ্ভাবস্থা বা প্ৰসৱ সম্বন্ধীয় চিকিৎসা য'ত চিজেৰিয়ান
শাখা অন্তৰ্ভুক্ত
- ঝ) প্ৰাকৃতিক চিকিৎসা
- ভি) স্বাস্থ্যবীমা পলিচিৰ বহিৰ্ভূত সুবিধাবোৰ কোম্পানী
অনুসৰি ভিমহ'ব পাৰে অনুসৰি ভিমহ'ব পাৰে। গ্ৰং পলিচি
সমূহত অতিৰিক্ত প্ৰিমিয়াম আদায়ৰ উল্লেখিত বভিৰ্ভূত
সুবিধাবোৰ মাফ / গুচোৱা সম্ভৱহ'ব পাৰে।
- **কোনোহুস্ব অৱধি পলিচি নাই**
- স্বাস্থ্য বীমা পলিচিসমূহ এবছৰৰ কম অৱধিৰ বাবে বলৱৎ
কৰা নহয়।

৩. স্বাস্থ্য বীমাৰ ওপৰত সচৰাচৰ সোধা প্ৰশ্ন

প্ৰ: স্বাস্থ্য বীমা কি?

উ: স্বাস্থ্য বীমা এক প্ৰকাৰৰ বীমা যি আপোনাৰ চিকিৎসাৰ ব্যয়ৰ ক্ষতিপূৰণ দিয়ে। স্বাস্থ্য বীমা এজন বীমাকৰ্তা আৰু ব্যক্তি / সমূহৰ মাজৰ চুক্তিনামা য'ত বীমাকৰ্তাৰ এক বিশেষ স্বাস্থ্য বীমাৰ অঙ্গত সুবিধা প্ৰদান কৰাৰ বাবে সন্মতি দিয়ে।

প্ৰ: স্বাস্থ্য বীমাৰ কি স্বৰূপ কি কি কৃপত পোৱা যায়?

উ: ভাৰতত থকা স্বাস্থ্য বীমা পলিচি সমূহৰ সকলোতকৈ সাধাৰণ স্বৰূপ হৈছে চিকিৎসালয়ত হোৱা ব্যয়ৰ ক্ষতিপূৰণ দিয়া যদিও বৰ্তমান বীমাকৃত ব্যক্তিৰ প্ৰয়োজন আৰু পছন্দৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি ভিন্ন পৰিসৰৰ সুবিধা থকা স্বাস্থ্যবীমা আঁচনি আছে।। স্বাস্থ্য বীমাকৰ্তাৰ সচৰাচৰ হয় চিকিৎসালয়ক প্ৰত্যক্ষভাৱে ব্যয় (নগদ ধনবিহীন সুবিধা) প্ৰদান কৰে বা ৰোগ আৰু আঘাতৰ লগত জড়িত ব্যয় প্ৰত্যাৰ্থি কৰে বা ৰোগ হ'লে এক নিৰ্ধাৰিত লাভ আদায় দিয়ো। স্বাস্থ্যবীমা আঁচনিৰ ধৰণ আৰু বীমা বাশিৰ পৰিমাণ নিৰ্দিষ্ট আঁচনিৰ দ্বাৰা আগতীয়াকৈ ঠিক কৰি ৰখা হয়।

প্ৰ: স্বাস্থ্য বীমা কিয় গুৰুত্বপূৰ্ণ?

উ: আমাৰ সকলোকে নিজৰ প্ৰয়োজন অনুসৰি আমাৰ পৰিয়ালৰ সকলো সদস্যৰ বাবে স্বাস্থ্য বীমা ক্ৰয় কৰা উচিত। স্বাস্থ্য বীমা ক্ৰয় কৰিলে আমি চিকিৎসালয়ত ভৰ্তিৰ বাবে হঠাৎ অপ্রত্যাশিত ব্যয়ৰ পৰা সুৰক্ষিত হও (বা কভাৰ কৰা স্বাস্থ্য ঘটনা, যেনে সংকটজনক ৰোগ) যি অন্যথা পৰিয়াল সঞ্চয়ত ব্যাঘাত জন্মাৰ পাৰে বা যাৰ পৰা ঝণো লবলগীয়া হ'ব পাৰে।

ইয়াৰ পৰা কোনো বিভিন্ন স্বাস্থ্য বিপদ আশংকাৰ প্ৰতি

সংবেদনশীল হয় আৰু কোনো আগ জাননী নোহোৱাকৈ চিকিৎসাৰ জৰুৰীকালীন হিতিৰ অৱস্থা হ'ব পাৰে। স্বাস্থ্য যত্নৰ ব্যয় বৃদ্ধি হ'ব ধৰিছে আৰু প্যান্ডুলিপিদ্বাৰা অগ্ৰগতিৰ সৈতে নতুন প্ৰক্ৰিয়া তথা বিশেষ ফলদায়ক ঔষধেও স্বাস্থ্য যত্নৰ ব্যয় বৃদ্ধি কৰিছে। চিকিৎসাৰ এই উচ্চ ব্যয় বহুতৰে সামৰ্থ্যৰ বাহিৰত। স্বাস্থ্য বীমাৰ সুৰক্ষা গ্ৰহণ কৰিলে বহুথিনি সকাহ পাব পাৰি।

প্ৰ: কেনেকুৰা প্ৰকাৰৰ স্বাস্থ্য বীমা আঁচনি আছে?

উ: স্বাস্থ্য বীমা পলিচিসমূহ, ক্ষুদ্ৰ-বীমা পলিচিসমূহত টকা 5000 ব বীমাৰ পৰিমাণৰ পৰা ধৰি ক্ৰিটিকেল ইলনেছ প্লেনত টকা 50 লাখ বা অধিক বীমা লৈকে প্ৰাপ্ত ব্য। অধিকাংশ বীমাকৰ্তাৰ 1 লাখৰ পৰা 5 লাখ পয়ষ্ঠিৰ বীমাৰ পৰিমাণৰ পলিচিসমূহ প্ৰদান কৰে। কিয়নো বীমাকৰ্তাৰ দ্বাৰা দিয়া কোঠালিৰ ভাৰা আৰু অন্য ব্যয় বাচি লোৱা বীমা কৰা পৰিমাণৰ লগত সম্পৰ্ক থাকে। সেইকাৰণে আৰম্ভনিৰ সময়ৰ পৰা পয়ৰ্যাপ্ত সুবিধা ল'বলৈ পৰামৰ্শ দিয়া হয়। বিশেষকৈ কিয়নো দাবী উত্থাপনৰ পিছত বীমাৰ পৰিমাণ বৃদ্ধি কৰা হয়তো সহজ নহয়। লগতে অধিকাংশ অনা-জীৱন বীমা কোম্পানীসমূহ এবছৰৰ অৱধিৰ বাবে স্বাস্থ্য বীমা পলিচিসমূহো আছে যি দুই, তিনি, চাৰি আৰু পাঁচ বছৰৰ বাবেও দিয়া যায়। জীৱন বীমা কোম্পানীৰ ওচৰত আৰু অধিক দীৰ্ঘ অৱধিৰ আঁচনিৰ থাকিব পাৰে।

হিস্পেলেইজেচন পলিচি চিকিৎসালয়ত ভৰ্তি হ'বলৈ চিকিৎসাৰ প্ৰকৃত ব্যয়ক পলিচি অৱধিৰ সময়ত সম্পূৰ্ণ বা আংশিকভাৱে কভাৰ কৰে। চিকিৎসালয়ত ভৰ্তিৰ বিভিন্ন ব্যয়ৰ বাবে এইটো প্ৰযোজ্য কভাৰেজৰ ব্যাপক কপ য'ত

কিছু নির্ধারিত অরধির বাবে চিকিৎসালয়ত ভর্তি হোৱাৰ পূৰ্ব তথা পৰৱৰ্তী ব্যয় অন্তৰ্ভুক্ত। এনেকুৱা পলিচিসমূহ ব্যক্তিগত বীমা কৰা পৰিমাণৰ আধাৰত বা পৰিয়াল ফ্লোটৰ আধাৰত প্ৰাণ্পুণ্য হ'ব পাৰে য'ত বীমা কৰা পৰিমাণ পৰিয়ালৰ সদস্যবৰ্গৰ মাজত ভাগ হয়।

এক অন্য প্ৰকাৰৰ আঁচনি, ইলিপ্টেল ডেইলী কেশু বেনিফিট পলিচিয়ে চিকিৎসালয়ত ভর্তিৰ পত্ৰেক দিনৰ বাবে এক নির্ধারিত দৈনিক বীমা কৰা পৰিমাণ প্ৰদান কৰে। আইচিই ত ভর্তি হোৱাৰ ক্ষেত্ৰত বা বিশেষ ৰোগ বা আঘাতৰ বাবে উচ্চছাৰৰ দৈনিক ভাট্টা লাভ বাবেও সুবিধা থাকিব পাৰে।

ক্রিটিকেল ইলেনছে বেনিফিট পলিচিয়ে কোনো বিশেষ ৰোগৰ নিদানৰ ক্ষেত্ৰত বা কোনো নির্ধারিত প্ৰক্ৰিয়া কৰোৱাৰ ওপৰত বীমাকৃত ব্যক্তিক এক নির্ধারিত পৰিমাণ প্ৰদান কৰে। এই পৰিমাণ সংকটজনক ৰোগৰ বিভিন্ন প্ৰত্যক্ষ আৰু পৰোক্ষ আৰ্থিক পৰিণাম প্ৰশমিত কৰাত সহায় কৰে। সচৰাচৰ, এবাৰ একেবাৰতে পৰিমাণ আদায় দিলে, আঁচনি সমাপ্ত হয়।

এনেকুৱা অন্য প্ৰকাৰৰ আঁচনি আছে, যি নির্ধারিত শল্য চিকিৎসা, (চাৰ্জিকেল কেশু বেনিফিট) কৰোৱাৰ ওপৰত একেবাৰতে ধন লাভ দিয়ে আৰু অন্য উৎপাদন জ্যোষ্ঠ নাগৰিকৰ দৰে বিশেষ লক্ষ্য সমূহৰ প্ৰয়োজনীয়তা পূৰ্ণ কৰে।

প্ৰ: নগদ ধনবিহীন সুবিধা কি?

উ: বীমা কোম্পানীসমূহে নিজৰ নেটৰকৰ্ব ভাগৰ ৰূপত সমগ্ৰ দেশৰ বিভিন্ন চিকিৎসালয়ৰ সৈতে গোট-বক্ফন কৰে। নগদ ধনবিহীন সুবিধা প্ৰদান কৰা স্বাহ্য বীমা পলিচিৰ

অধীনত পলিচিধাৰকে চিকিৎসালয়ৰ বিলৰ পৰিশোধ নকৰাকৈ কোনো নেটৰক চিকিৎসালয়ত চিকিৎসা ল'ব পাৰে কিয়নো বীমা কোম্পানীৰ ফালৰ পৰা থাৰ্ড পার্টি এডমিনিষ্ট্ৰেটৰ (তৃতীয় পক্ষ প্ৰশাসক) বা দ্বাৰা চিকিৎসালয়ক পোনপটিয়াকৈ পৰিশোধ কৰা হয়। যি কি নহওঁক, বীমা পলিচিৰ দ্বাৰা অনুমতিৰ সীমা বা উচ্চ সীমাৰ বাহিৰত হোৱা ব্যয় বা পলিচিৰ অধীনত অস্তৰ্গত নোহোৱা নকৰা ব্যয় আপোনাৰ দ্বাৰা পোনপটিয়াকৈ চিকিৎসালয়ক পৰিশোধ কৰা হয়।

তথাপি যদি আপুনি এনেকুৱা চিকিৎসালয়ত চিকিৎসা লয় যি নেটৰকৰ্ব নাই তেতিয়া নগদ ধনবিহীন সুবিধা প্ৰাপ্তি নহয়।

প্ৰ: যদি মই স্বাহ্য বীমা পলিচি গ্ৰহণ কৰোতে তেতিয়া মই কোনটো কৰ বেহাইৰ সুবিধা পায়?

উ: স্বাহ্য বীমা অতিৰিক্ত উদ্গনিৰ কৃপত আকৰ্ষণীয় কৰ লাভৰ সৈতে পোৱা যায়। আয়কৰ আইনৰ এক বিশেষ শাখাত যি স্বাহ্য বীমাৰ বাবে কৰ লাভ প্ৰদান কৰে, এই শাখা ৪০ ডি আৰু এইটো সেই শাখা ৪০ চিৰ পৰা প্ৰথক হয় যি জীৱন বীমাৰ বাবে প্ৰযোজ্য হয় য'ত বিনিৱোগ / ব্যয়ৰ অন্য স্বৰূপে হ্ৰাসৰ পাত্ৰ হয়।

বৰ্তমানে, স্বাহ্য বীমা দ্ৰয়কৰ্ত্তাৰ্ই যি নগদ ধনৰ বাহিৰে অন্য পৰিশোধৰ প্ৰকাৰেৰে পলিচি দ্ৰয় কৰিছে তেওঁলোকে নিজৰ, স্বামী বা স্ত্ৰী আৰু আশ্রিত সঞ্চানৰ বাবে স্বাহ্য বীমাৰ প্ৰিমিয়ামৰ হেতুকে নিজৰ কৰ যোগ্য আয়ৰ পৰা 15,000 পয়ষ্ঠত বাৰ্ষিক কৰ্তৃনৰ সুবিধা ল'ব পাৰে। জ্যোষ্ঠ নাগৰিকৰ বাবে এই কৰ্তৃনৰ পৰিমাণ উচ্চতৰ হয় ইয়াৰ পৰিমাণ 20,000। ইয়াৰ উপৰিও, অখণ্ডিক বৰ্ষ 2008-09 ৰ

পৰা এক অতিৰিক্ত টকা 15,000 পিত্ত-মাত্ৰৰ বাবে
আদায় দিয়া স্বাস্থ্য বীমা প্ৰিমিয়ামত কৰ্ণন হিচাপে পোৱা
যায়, যিটো পুনৰ টকা 20,000 হয় যদি পিত্ত-মাত্ৰ জেষ্ঠ
নাগৰিক হয়।

প্র: স্বাস্থ্য বীমা প্ৰিমিয়ামক প্ৰভাৱিত কৰা কাৰক কি?

উ: বয়স হৈছে প্ৰিমিয়াম নিৰ্ধাৰিত কৰা এক মুখ্য কাৰক।
আপোনাৰ বয়স যিমানেই বেছি হয়, প্ৰিমিয়ামৰ পৰিমাণো
সিমানেই উচ্চ হ'ব কিয়নো আপুনি বোগৰ প্ৰতি অধিক
সংবেদনশীল হ'ব। পূৰ্বৰ চিকিৎসীয় ইতিবৃত্ত প্ৰিমিয়াম
নিৰ্ধাৰিত কৰা অন্য এক মুখ্য কাৰণ। যদি কোনো পূৰ্বৰ
বোগৰ চিকিৎসীয় ইতিবৃত্ত হাতত নাই তেন্তে প্ৰিমিয়াম
আপোনা-আপুনি কম হ'ব। দাবীমুক্ত বৰ্ষও প্ৰিমিয়ামৰ
পৰিমাণ নিৰ্ধাৰণ কৰা এক কাৰক হয় কিয়নো ই নিৰ্দিষ্ট
শতাংশ বেহেইৰ সৈতে আপোনাক লাভ দিব পাৰে। ইয়াৰ
পৰা আপুনি আপোনাৰ প্ৰিমিয়াম হ্ৰাসত আপোনা-
আপুনি সহায় পাৰ।

প্র: স্বাস্থ্য বীমা পলিচিয়ে কোনৰোৰ সুবিধা অন্তর্গত নকৰে?

উ: আপুনি সন্তোষনা / পলিচি নিশ্চয় পঢ়িৰ লাগে তথা বুজা
উচিত যে তাৰ কোনৰোৰ সুবিধা অন্তর্গত নহয়।
সাধাৰণতে, পূৰ্ব বিদ্যমান বোগ (এইটো বুজিবৰ বাবে
পলিচি পঢ়ক যে পূৰ্ব বিদ্যমান বোগৰ সংজ্ঞা কি) স্বাস্থ্য
বীমা পলিচিত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা নাই। ইয়াৰ বাহিৰেও প্ৰথম
বৰ্ষৰ পলিচিত কিছুমান বোগ অন্তৰ্ভুক্ত নহয় আৰু প্ৰতীক্ষা
অৱৰ্থিও থাকিব। কিছু মানদ অন্তৰ্ভুক্ত নহয় যেনে চৰ্মা,
কন্টেক্ট লেল আৰু শ্ৰণণ যন্ত্ৰৰ ব্যয় কভাৰ নহয়, দাঁতৰ
চিকিৎসা / শল্যচিকিৎসা (চিকিৎসালয়ত ভৰ্তি হোৱাৰ
আৱশ্যকনহ'লে) কভাৰ নহয়। বেমাৰৰ পিছত স্বাস্থ্য লাভ,

সাধাৰণ অক্ষমতা, জ্যাগত বাহ্যিক খুঁত, ঘৌন সংশ্লেগ
সহকৰীয় বোগ, উদ্দেশ্য প্ৰণোদিত আআ-ঘাট, নিচাযুক্ত
ঔষধ / মাদকদ্রব্য, এইড্চ, নিদান, এআ-ৰে, বা
প্ৰয়োগশালাৰ পৰীক্ষাৰ বাবে ব্যয় যি চিকিৎসালয়ত
ভৰ্তিৰ বাবে উদ্যত বোগৰ লগত সামঞ্জস্য নাই। গৰ্ভাবস্থা
বা প্ৰেসৱ সহকৰীয় চিকিৎসা য'ত অন্তৰ্ভুক্ত হয় চিজেৰিয়ান
শাখা, প্ৰাকৃতিক চিকিৎসা।

প্র: পলিচিৰ অধীনত দাবীৰ বাবে প্ৰতীক্ষা অৱধি আছে নে?

উ: হয় আছে, যেতিয়া আপুনি কোনো নতুন পলিচি পায়
তেতিয়া সাধাৰণতে পলিচি আৰু তাৰিখৰ পৰা 30 দিনৰ
প্ৰতীক্ষা অৱধি হয় যাৰ সময়ত বীমা কোম্পানীৰ দ্বাৰা
চিকিৎসালয়ত ভৰ্তিৰ ব্যয় আদায় দিয়া নহয়। যি কি
নহওঁক, জৰুৰীকালীন ছিতিত কোনো দুৰ্ঘটনাৰ বাবে
চিকিৎসালয়ত হ'বলগীয়া ভৰ্তিৰ বাবে এইটো প্ৰযোজ্য
নহয়। এই প্ৰতীক্ষা অৱধি নবীকৰণৰ অধীনত পৰৱৰ্তী
পলিচিৰ বাবে প্ৰযোজ্য নহয়।

প্র: স্বাস্থ্য বীমা পলিচিত পূৰ্ব বিদ্যমান ছিতি কি?

উ: এইটো সেই চিকিৎসা অৱস্থা / বোগ হয় যি আপোনাৰ স্বাস্থ্য
বীমা পলিচি লোৱাৰ আগৰ পৰা মজুত আছিল আৰু ই
তাৎপৰ্যপূৰ্ণ কিয়নো বীমা কোম্পানীসমূহ প্ৰথম পলিচিৰ
পূৰ্ব 48 মাহৰ ভিতৰত এনে পূৰ্ব বিদ্যমান ছিতি কভাৰ
নকৰে। অৰ্থাৎ পূৰ্ব বিদ্যমান ছিতিক অবিৰত বীমা কভাৰৰ
48 মাহৰ সম্পূৰ্ণতাৰ পিছত আদায়ৰ বাবে বিবেচনাত ল'ব
পাৰিব।

প্র: যদি মোৰ পলিচি সমাপ্তি তাৰিখৰ পূৰ্বে নবীকৰণ কৰা
নহয় তেতিয়া মোক নবীকৰণ কৰিবলৈ দিয়া নহ'ব
নেকি?

- উ:** পলিচি নবীকরণ যোগ্য হ'ব যদিহে আপুনি সমাপ্তি ব পৰা 15 দিনত (যাক গ্ৰে'চ অৱধি বুলি কোৱা হয়) প্ৰিমিয়াম আদায় দিয়ে। যি কি নহ ওঁক, সেই অৱধিৰ বাবে কভাৰেজ প্ৰাপ্তি ব্য নহয় যাৰ বাবে বীমা কোম্পানীৰ দ্বাৰা কোনো প্ৰিমিয়াম প্ৰাপ্তি কৰা হোৱা নাই। যদি গ্ৰে'চ অৱধিৰ ভিতৰত প্ৰিমিয়াম আদায় দিয়া নহয় তেওব্যা পলিচি লেপচ'হ'ব।
- প্ৰ:** মই নিজৰ পলিচি নবীকৰণ লাভৰ পৰা বঞ্চিত নোহোৱাকৈ এটা বীমা কোম্পানীৰ পৰা অন্য এটালৈ হ্বানাত্ত্বিত কৰিব পাৰো নেকি?
- উ:** হয়, বীমা নিয়ামক আৰু বিকাশ প্ৰাথিকাৰীয়ে (আইআৰডিএ) ইয়াক জুলাই 2011 ব পৰা কার্য্যকৰী কৰাই এক জাননী জাৰি কৰা হৈছে, যি বীমা কোম্পানীসমূহক পূৰ্বৰ পলিচিত প্ৰাপ্তি পূৰ্ব বিদ্যমান হিতিৰ বাবে নবীকৰণৰ ক্রেডিটচ নেহেকৱাকৈ এটা কোম্পানীৰ পৰা অন্য বীমা কোম্পানী আৰু এটাৰ পৰা অন্য আঁচনিত হ্বানাত্ত্বিত অনুমতি দিয়াৰ নিৰ্দেশ দিয়ে। যি কি নহ ওঁক, এই ক্রেডিট পূৰ্বৰ পলিচিৰ অধীনত বীমাৰ পৰিমাণ ব'নাচৰ সৈতে পয়ষ্ঠি সীমিত থাকিব। সবিশেষৰ বাবে আপুনি বীমা কোম্পানীক সুধিৰ পাৰে।
- প্ৰ:** দাবী দাখিল কৰাৰ পিছত পলিচি কভাৰেজৰ কি হয়?
- উ:** দাবী দাখিল কৰা আৰু ছিৰ কৰাৰ পিছত পলিচি কভাৰেজৰ সেই পৰিমাণৰ পৰা হ্বাস কৰা হয় যি ছিৰ কৰাৰ পিছত আদায় দিয়া হ'ল। উদাহৰণস্বৰূপে : জানুৱাৰীত জানুৱাৰী মাহত এবছৰৰ বাবে টকা 5 লাখৰ বীমাৰাশিৰ আপুনি এক পলিচি আৰস্ত কৰে। এপ্রিলত আপুনি টকা 2 লাখৰ দাবী কৰে। মে' ব পৰা ডিচেম্বৰৰ পয়ষ্ঠি আপোনাৰ

- বাবে ক্ষতিপূৰণ পাব লগীয়া বীমাৰাশি হ'ব টকা 3 লাখ।**
- প্ৰ:** 'কোনো এটা বোগ' কি?
- উ:** 'কোনো এটা বোগ' মানে বোগৰ আবিৰত অৱধি হ'ব, য'ত পলিচিত নিৰ্দিষ্ট কিছু বিশেষ দিনৰ ভিতৰত পুনৰাই উক দিয়া অঙ্গৰ্ভৰ হয়। সচৰাচৰ এইটো 45 দিন হয়।
- প্ৰ:** এবছৰৰ ভিতৰত সৰ্বোচ্চ কিমান দাবীৰ অনুমতি দিয়া হয় ?
- উ:** পলিচি অৱধিৰ সময়ত যি কোনো সংখ্যাৰ দাবী অনুমতি দিয়া হয় যদিহে কোনো পলিচিত নিৰ্দিষ্ট সীমা নিৰ্ধাৰণ কৰা হোৱা নাই। যি কি নহ ওঁক, বীমা কৰা পৰিমাণ পলিচিৰ অঙ্গত সৰ্বোচ্চ সীমা হয়।
- প্ৰ:** 'স্বাস্থ্য পৰীক্ষা' সুবিধা কি?
- উ:** কিছুমান স্বাস্থ্য বীমা পলিচি সাধাৰণ স্বাস্থ্য পৰীক্ষাৰ প্রতি কিছু বৰ্ষত এবাৰ নিৰ্দিষ্ট ব্যয়ৰ বাবে আদায় দিয়ে। স্বাভাৱিকতে চাৰি বছৰত এইটো এবাৰ প্ৰাপ্তি ব্য হয়।
- প্ৰ:** ফেমিলী ফ্লোটাৰ পলিচিৰ অৰ্থ কি?
- উ:** ফেমিলী ফ্লোটাৰ এক একক পলিচি যি আপোনাৰ সমগ্ৰ পৰিয়ালৰ চিকিৎসালয়ত ভৰ্তি ব্যয়ৰ ধ্যান বাখে। পলিচিত এক একক বীমা কৰা পৰিমাণ থাকে যাৰ ব্যৱহাৰ কোনো / সকলো বীমাকৃত ব্যক্তিৰ দ্বাৰা যি কোনো অনুপাত বা পৰিমাণত কৰা হয়, যি বীমা কৰা পলিচি পৰিমাণৰ মুঠ সৰ্বোচ্চ সীমাৰ অধীন হয়। সঘনাই ফেমিলী ফ্লোটাৰ আঁচনি ক্ৰম কৰা বেলেগ ব্যক্তিগত পলিচিসমূহ দ্বাৰা কৰাতকৈ উত্তম হয়। ফেমিলী ফ্লোটাৰ আঁচনি হঠাতে হোৱা বোগ, অঙ্গোপচাৰ আৰু দুষ্টিন্বাৰ সময়ত সকলো চিকিৎসা ব্যয়ৰ ধ্যান বাখে।

আইআৰডি বা দ্বাৰা নিৰ্ধাৰিত পলিচিক্ষাৰক চার্টিং টাৰ্মএবাটও টাইম্চ

সেৱা	সর্বোচ্চ টাৰ্মএবাটও টাইম
সাধাৰণ	
প্ৰত্যাৰু প্ৰক্ৰিয়া আৰু সিদ্ধান্তৰ জাননী দিয়া ঘ'ত অঙ্গৰ্ভজ্ঞ হয় আৱশ্যকতাসমূহ / পলিচ প্ৰচাৰ / বালিকৰণ	15 দিন
প্ৰত্যাৰু প্ৰতিলিপি প্ৰাপ্ত হোৱা পলিচ প্ৰচাৰিত কৰাৰ পিছত সেৱাৰ নিবেদন যি ক্ৰিসমূহ / প্ৰত্যাৰু ডিপ'জিটৰ ঘূৰোৱা আৰু অনা-দাবী সম্বৰ্কীয় সেৱা নিবেদনৰ লগত সম্পৰ্ক আছে	30 দিন 10 দিন
জীৱন বীমা	
সমৰ্পণ মূল্য / বছৰৈীয়া বানচ / পেঞ্চন প্ৰক্ৰিয়া পৰিপৰ্কতা দাবী / জীৱিতত লাভ / দণ্ড স্বৰূপ সুত আদায় নিৰ্দিয়া	10 দিন 15 দিন
দাখিল কৰাৰ পিছত দাবীৰ আৱশ্যকতাসমূহ জোৱা	15 দিন
পৰীক্ষাৰ আৱশ্যকতাৰ অবিহনে মৃত্যু দাবীৰ মীমাংসা কৰা	30 দিন
পৰীক্ষাৰ আৱশ্যকতাৰ সৈতে মৃত্যু দাবীৰ মীমাংসা / প্ৰত্যাখ্যান	6 মাহ
সাধাৰণ বীমা	
নিৰীক্ষণৰ প্রতিবেদন জমা কৰা বীমাকৰ্তাৰ দ্বাৰা উপৰুৱা ভাগৰ প্রতিবেদন খোজা গ্ৰথম / উপৰুৱা ভাগৰ নিৰীক্ষণ প্রতিবেদন পোৱাৰ পিছত দাবীৰ মীমাংসা / নাকচ	30 দিন 15 দিন 30 দিন
অভিযোগ	
অভিযোগ পঞ্জীয়ন কৰা অভিযোগৰ মীমাংসা	3 দিন 15 দিন

৫. যদি আপোনাৰ কোনো অভিযোগ আছে:

বীমা নিয়ামক আৰু বিকাশ প্ৰাথিকাৰী (আইআৰডি) বা
উপভোক্তা বিষয় বিভাগে ইন্টিগ্ৰেটেড গ্ৰীভেঞ্চ মেনেজমেন্ট
চিষ্টে ম (আইজিএমএচ) আৰু কৰিছে যি অভিযোগৰ পঞ্জীয়ন
তথা নিৰীক্ষণৰ বাবে এক অনলাইন পদ্ধতি। আপুনি সৰ্বপ্ৰথমে
আপোনাৰ বীমা কোম্পানীত অভিযোগ পঞ্জীয়ন কৰা উচিত
আৰু যদি আপুনি কোম্পানীৰ দ্বাৰা ইয়াৰ মীমাংসাত সন্তুষ্ট নহয়
তে তিয়া আপুনি www.igms.irda.gov.in ত গৈ
আইজিএমএচ ৰ জড়িয়তে ইয়াক আইআৰডি বা ওচৰত
পঠিয়াব পাৰে। যদি আপুনি বীমাকৰ্তাৰ অভিযোগ প্ৰক্ৰিয়ালৈকে
পোনপটিয়াকৈ যাৰ নোৱাৰে তেন্তে আইজিএমএচ বীমাকৰ্তাৰ
ওচৰত আপোনাৰ অভিযোগ পঞ্জীয়ন কৰাবলৈ আপোনাক এটা
পথ প্ৰদান কৰা হয়।

আইজিএমএচ (উদাহৰণ স্বৰূপে রেব) ৰ জড়িয়তে আপোনাৰ
অভিযোগ পঞ্জীয়ন কৰাৰ উপৰিও আপোনাৰ ওচৰত অভিযোগ
পঞ্জীকৰণৰ বাবে বহুতো মাধ্যম (চেনেলচ) আছে। ইমেইল
(complaints@irda.gov.in) ৰ জড়িয়তে, পত্ৰ
(আপোনাৰ পত্ৰ গ্ৰাহক বিষয় বিভাগ, বীমা নিয়ামক আৰু বিকাশ
প্ৰাথিকাৰী, ৩য় মহলা, পৰিশ্ৰম ভৱন, বশীৰ বাগ, হায়দৰাবাদ
বুলি সম্মুখন কৰক) ৰ জড়িয়তে বা আইআৰডি কল চেন্টাৰক
ট'ল ফি নং 155255 ত ফোন কৰক যাৰ জড়িয়তে
আইআৰডি বীমা কোম্পানীসমূহৰ বিপক্ষে আপোনাৰ
অভিযোগ বিনামূল্যে দাখিল কৰিব আৰু লগতে তাৰ ছিতিৰ
ওপৰত দৃষ্টি ব্যাখ্যা কৰিব। ফোনৰ আধাৰত অভিযোগ
প্ৰপ্ৰ পূৰ্বাই কল চেন্টাৰে আপোনাক সহায় কৰে তথা ঘ'তেই

আরশ্যক হয় এইটো পোনেপোনে বীমা কোম্পানীর ওচৰত অভিযোগ দাখিল কৰাত সহায়ক হয়। বীমা কোম্পানীৰ ঠিকণা, ফোন নম্বৰ, ৱেবচাইট বিৱৰণ, যোগাযোগ নম্বৰ, ইমেইল আইডি ইত্যাদিৰ সৈতে সমৰ্কীয় জাননী আপোনাক দিয়া হয়। আইআৰডিএ কল চেন্টাৰ সম্ভাৱ্য গ্ৰাহক আৰু পলিচিধাৰকৰ বাবে ব্যাপক টেলি-কায়ফিমতাৰ সৈতে এক প্ৰকৃত বৈকল্পিক সাধ্যম (চেনেল) প্ৰদান কৰা হয় আৰু সোমবাৰৰ পৰা শনিবাৰ, পুৱা 8 টাৰ পৰা নিশা 8 টালৈ 12 ঘণ্টা x 6 দিনলৈকে হিন্দী, ইংৰাজী আৰু বিভিন্ন ভাৰতীয় ভাষাত কাৰ্যকৰী হৈ থাকে। যেতিয়া আইআৰডিএ ব ওচৰত কোনো অভিযোগ পঞ্জীয়ন কৰা হয় তেতিয়াই সেই বীমা কোম্পানীত সুচল কৰি সমাধান কৰায়। কোম্পানীক অভিযোগৰ মীমাংসা কৰাৰ বাবে 15 দিন দিয়া হয়। যদি আৱশ্যক হয়, আইআৰডিএ পৰীক্ষা অনুসৰ্কান আৰু সোধপোছ কৰে। ইয়াৰ বাহিৰে য'ত প্ৰযোজ্য হয়, আইআৰডিএ বিড়েছেল অৱ পাৰিক গ্ৰীভেঞ্চ কুলচ, 1998 ৰ চৰ্ত অনুসৰি ইঞ্চি ওৰেল অস্বাদ্চমেনক সম্পর্ক কৰাৰ পৰামৰ্শ অভিযোগকাৰীক দিয়া হয়।

দাৰী পৰিত্যাগ :

এই হাতপুঁথি কেৱল আপোনাক সাধাৰণ জাননী প্ৰদান কৰাৰ বাবে আৰু সম্পূৰ্ণ নহয়। ই এক শিক্ষা উপক্ৰম তথা আপোনাক কোনো আইনগত পৰামৰ্শ নিদিয়ে।